

IVAN CANEV
A világ végén

*A száraz, sötét humusszal, tapadós szántófölddel,
a bozontos sztyeppével vagy nyüzött bőrrű pusztával
– velünk mind a végzet, az örült, fájó kényszer
gazdálkodik, ahogy tud, vagy ahogy nem áthat.*

*Engem félrevetett, rendelt gazosodásra,
s parancsba adta a sok fekete tücsöknek,
ébbresszenek nap mint nap annak tudatára:
bár föld vagyok, olyan csak, akár a száműzöttek.*

*Lévén a világ végén, nem is hallottam többet,
mint az elvadult csönd szívedobbanását.
(Pedig valahol a végtelen-tág mezőket
események tüzes ekéi hasogatták)*

*Kietlen vidékem emberláb nem taposta,
Isten keze, ó, mért nem érintett meg?
Parlag voltam, hallgattam magányba ordasodva,
vártam, jöjjön az én időm, lestem a szökőövet.*

*Hogy jöjjön a tavasz postása híreit belém vetni,
s madárhangokkal kiűtölje szét a fa,
hogy valami érik bennem, s az élet földalatti
viszketései bizsergetnek már éjszaka.*

*Hogy a napfény gyökerekben, ereken lobbanjon szét,
aztán meg hozzák el az aratásidőt a tücskök,
és megint énekelni kezdje vörös üdvözlétét
hajnalban a sok pékség, hol friss kenyérszag zümmög.*

Achilleus

*Antik halált ma, fényes-könnyű véget
ne várj a földön. Most apránként halsz meg.
S mi rég vetekedett egy istenével:
titkos fekélyek fészke lett a tested.
A vér, a kar s a kard erejét veszítve
kallódik a stronciumos pokolban.
S mielőtt még a könny világra szökne –
a szembogár helyén már vak üreg van.
Katona szíved terep lett mindig éber
gyötrelmekre, hamuszín szorongásra.
S téged, ki jársz Hirosima jegyével
a sarkadon: nincs ember, ki ne szánna!*

Kiss Benedek fordításai

Ivan Canev (1941) költő, műfordító. Több magyar kortárs költő és klasszikus (többek között Babits Mihály, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső) bolgár fordítója. Barátság fűzte Utassy Józsefhez, tőle önálló verseskötetet jelentetett meg bolgáruul. Ágh Istvántól, Nagy Gáspártól, Ferenczes Istvántól, Kiss Benedektől, a „kilencek” többi tagjától is fordított költeményeket. Pilinszky János bolgáruul megjelent válogatott kötetében a versek tolmácsolója ő volt. Az 1985-ben kiadott magyar nyelvű kötet (Ivan Canev versei, Európa, Új Pegazus) fordítója: Kiss Benedek, Rózsa Endre és Utassy József. Hazájában élő klasszikusnak számít. A bolgár irodalmi hetilapban, a *Literaturen Vesztnik*ben a Célia-ciklusból válogatva tavalgy három Balassi-verset publikált. Idén, február 14-én Balassi Bálint-emlékkarddal jutalmazták. Szondi Györgynek a díjátadón mondott méltatását a szomszédos oldalon közöljük.